

[Justitsministeren.]

pålæg, der meddeles ham af den tilsynsførende, hvis han er sat under tilsyn, hvilket regelmæssigt skal ske.

Der kan til prøveløsladelsen knyttes yderligere vilkår. Af praktisk betydning er navnlig særvilkår vedrørende den prøveløsladtes ophold og arbejde og om alkoholistbehandling under anvendelse af antabus.

Det fremgår af det anførte, at løsladelse på prøve efter de gældende regler skal være et regelmæssigt led i fuldbyrdelsen af frihedsstraffe på mere end 9 måneder, og reglerne praktiseres i overensstemmelse hermed.

Fangen har vel ingen ret til at blive løsladt på prøve, men han kan forvente at blive det, når hans forhold ikke gør det utilrådeligt.

Prøveløsladelse forudsætter ikke — som benådning — at særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde taler derfor.

Prøveløsladelsesformål er dels at understøtte gennemførelse af en rationel fangebehandling under afsoningen, dels etablering af en betydningsfuld kriminalforsorg i frihed i tiden derefter. Under afsoningen skaber muligheden for prøveløsladelse et motiv for fangen til at søge at få udbytte af behandlingen i fængslet. I tiden efter løsladelsen har prøveløsladelsesinstituttet sin betydning gennem de vilkår, der knyttes til prøveløsladelsesresolutionen, navnlig tilsynet, og som skal befordre den pågældendes overgang til en kriminalitetsfri tilværelse på fri fod.

De nugældende bestemmelser om prøveløsladelse har i praksis vist sig at sætte en uhensigtsmæssig grænse for justitsministeriets adgang til at bestemme prøveløsladelse. Der er jævnligt trang til at undergive personer, der er idømt frihedsstraf af kortere varighed end 10 måneder, tilsyn og eventuelt anden forsorg i en prøvetid efter afsoning. Kravet om, at to trediedele af straffetiden skal være udstået, før prøveløsladelse kan finde sted, har i flere tilfælde vist sig at være til hinder for at etablere prøveløsladelsen på det tidspunkt, som efter fangens forhold, herunder hans muligheder for at opnå arbejde, måtte anses for mest hensigtsmæssigt.

Manglerne ved den bestående ordning har alene kunnet afbødes gennem betingede

benådninger, hvilket også i begrænset omfang er sket. Jeg tillader mig herom at henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og hvori statistiske oplysninger er givet til belysning af, hvorledes de gældende regler praktiseres. Den omtalte anvendelse af betingede benådninger finder justitsministeriet imidlertid ikke tilfredsstillende; når erfaringen har vist, at de nugældende regler om prøveløsladelse er for snævre i forhold til det praktiske behov for prøveløsladelser, bør reglerne herom udvides og benådningsinstituttets anvendelse dermed tilsvarende begrænses.

Det foreslås nu, at prøveløsladelse skal kunne finde sted, når fangen har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 4 måneder. Prøveløsladelse på dette tidspunkt er dog betinget af, at løsladelsen efter de foreliggende oplysninger, herunder anstaltens udtalelser om fangen, må anses for begrundet i det enkelte tilfælde. Jeg finder det vigtigt at fremhæve, at denne bestemmelse efter forslaget ikke skal træde i stedet for, men supplere den gældende bestemmelse om prøveløsladelse i § 38, stk. 1, der forudsættes bevaret som straffelovens hovedregel om prøveløsladelse. Hensigten med den foreslåede bestemmelse er alene at åbne en mulighed for, når forholdene i det enkelte tilfælde positivt taler derfor, at løslade på prøve på et tidligere tidspunkt, end bestemmelsen i § 38, stk. 1, tillader.

Efter disse bemærkninger om lovforslagets bestemmelse om prøveløsladelse vender jeg mig til forslaget §§ 3—5, der angår ungdomsfængsel, arbejds- og sikkerhedsforvaring.

Det foreslås, at domstolene, såfremt der rejses tiltale mod en person, der er prøveløsladt fra ungdomsfængsel, arbejds- eller sikkerhedsforvaring, for et forhold, i anledning af hvilket fængselsnævnet vil beslutte genindsættelse, hvis den pågældende anses skyldig i forholdet, med anklagemyndighedens samtykke kan indskrænke sig til at afgøre skyldspørgsmålet.

Bestemmelsen tager sigte på tilfælde, hvor den pågældende ikke inden retten erkender sig skyldig i det påtalte forhold. I modsat fald vil rigsadvokaten — medmindre særlige grunde taler for at fremme sagen til dom — i medfør af retsplejelovens